

HET ENCOD BULLETIN OVER DRUGBELEID IN EUROPA

NR. 26. FEBRUARI 2007

EEN WEDERZIJDSE HOUDGREEP

Zij die opkomen voor een ander drugsbeleid in de wereld zitten verstrengeld in een wederzijdse houdgreep met hen die het huidige regime verdedigen. Iemand die de wet uitdaagt komt in een kwetsbare positie terecht, die verder verzwakt wordt door criminalisering en stigmatisering. Maar als de zaak waar het om gaat goed is, bevinden de autoriteiten die hem of haar moeten vervolgen zich eveneens in een kwetsbare positie. Er zit gezond verstand in het standpunt van bijna iedereen, en vroeg of laat zal dit gezond verstand bijna iedereen doen inzien dat het verbod op drugs de slechtste manier is om drugsproblemen aan te pakken. Ook al lijkt het soms alsof er niet aan de houdgreep te ontkomen is, onze strijd is verre van verloren.

De Belgische justitie staat momenteel voor de taak de Antwerpse vereniging "Trekt Uw Plant" te berechten, wiens eerste collectieve plantage op basis van het systeem 1 lid 1 plant in december in beslag werd genomen. De datum van de rechtszaak zou normaal gezien in januari bekend worden gemaakt, maar dit is niet gebeurd. De procureurs zouden wel eens grote moeite kunnen hebben met het formuleren van de aanklacht tegen de cannabisactivisten, die stellen dat zij enkel hebben geopereerd binnen de marge van de wetgeving volgens welke het bezit van een plant per persoon wordt gedoogd. Op 15 januari verklaarde de Belgische Minister van Justitie Laurette Onckelinx in haar antwoord aan het parlementslid Stijn Bex, lid van Trekt Uw Plant en van Spirit (een linksliberale partij die in kartel met de sociaaldemocratische SPA opereert), dat de wet moest worden geïnterpreteerd als "een plant per huishouden". Over die interpretatie bestaat echter geen enkele jurisprudentie, en het lijkt onwaarschijnlijk dat de rechters haar zullen volgen.

De zaak in België is symbolisch voor alle pogingen van zowel activisten als autoriteiten in heel de wereld om een meer realistische interpretatie van de wetgeving te bewerkstelligen. Sinds 1961 hebben nationale en internationale overheden een veiligheidsslot geïnstalleerd tegen eender welke trend om de wet te versoepelen. Het vervangen van een enkel woord in de VN-Conventies, ook al zou het de levensomstandigheden van miljoenen mensen kunnen verbeteren, wordt onmogelijk gemaakt door een doolhof van regels en vereisten die zich gemakkelijk laten gebruiken om het hele initiatief te begraven.

Zo zal de Boliviaanse regering in haar streven de internationale depenalisering van het cocablad te bewerkstelligen een lijst van stappen moeten doorlopen die ze begin januari heeft ontvangen van het VN-Bureau voor Drugs en Misdaad (UNODC). Deze lijst is van belang, daar ze ook van toepassing is op andere verboden middelen.

Voor haar verzoek om het cocablad van de lijst van verboden middelen te schrappen zal Bolivia de samenwerking moeten verkrijgen van de Secretaris-Generaal van de VN, het Comité van experts inzake drugsverslaving van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), de Commissie Verdovende Middelen van de VN (CND) evenals van alle staten die de VN-Conventie van 1961 hebben ondertekend. De WHO zal de documentatie analyseren en een aanbeveling doen, waarbij ze zich zal baseren op de vraag of het cocablad verslavende of negatieve effecten heeft. De CND zal deze aanbeveling bestuderen en besluiten deze al of niet over te nemen. De uiteindelijke beslissing wordt genomen door de Sociaal-economische Raad, waarna alle partijen het recht hebben om gedurende een periode van 90 dagen tegen deze beslissing in beroep te gaan.

Dit proces zal waarschijnlijk enkele jaren in beslag nemen. Het is evident dat het voorstel in al deze commissies en organisaties op de felle tegenwerking zal stuiten van de regering van de Verenigde Staten. Reeds in 1995 dreigde de VS-ambassadeur bij de WHO de Amerikaanse financiële bijdrage aan deze organisatie stop te zetten als de WHO een rapport van wetenschappelijke experts zou goedkeuren waarin werd gesteld dat de depenalisering van het cocablad zou moeten worden overwogen, vanwege haar therapeutische toepassingen. Van dit rapport werd sindsdien niets meer vernomen.

Ondertussen zitten de overheden die het drugsverbod verdedigen in een houdgreep die gevormd wordt door de dagelijkse realiteit. Zo hebben gedurende de afgelopen maanden activisten voor een ander drugsbeleid in het Verenigd Koninkrijk (onder andere de Legalise Cannabis Alliance) waarschuwingen laten uitgaan met betrekking tot de aanwezigheid op de Britse markt van cannabis versneden met minuscule stukjes glas. Dit directe gevolg van het verbod op cannabis, dat elke vorm van controle door gezondheidsinstanties onmogelijk maakt, vormt een groot risico voor de gezondheid van cannabisconsumenten.

Tot voor kort hebben de Britse overheden deze informatie genegeerd. Pas op 16 januari publiceerde het Britse drugsagentschap Drugscope, dat door de regering wordt gefinancierd, een persbericht waarin werd gesteld dat "wij de mensen bewust willen maken vanuit het oogpunt van de volksgezondheid. Als je dit spul rookt en het naar je longen transporteert, heb je een probleem." Opnieuw waren het de Britse cannabisactivisten die de belangrijkste informatie moesten geven: de met glas versneden wiet is te herkennen door het tussen natte vingers te wrijven. Het residu zal scherp aanvoelen wanneer men erop kauwt.

In Nederland, België en Duitsland is deze versneden cannabis ook aangetroffen, en ook hier zwijgt de overheid in alle toonaarden. Hopelijk zal dit probleem niet teveel slachtoffers eisen, maar als dat gebeurt, zou het wel eens de ogen van velen kunnen openen die nu niet geloven in de noodzaak van een wettelijke regeling.

Een meerderheid in de gemeenteraad van Tilburg gelooft alvast wel in een wettelijke regeling. Op 24 januari besloot de raad met een brede meerderheid (25 van de 39 zetels) om een experiment te starten met de legale teelt van cannabis. Het Tilburgse voorstel zal moeten worden goedgekeurd door de nieuwe Nederlandse regering, die momenteel wordt geformeerd door de sociaaldemocratische PvdA en de twee christelijke partijen CDA en CU.

Ondertussen bereidt ENCOD de opzet voor van een nieuw medium dat een rol zal spelen in het debat over het drugsbeleid in Europa. Dit nieuwe initiatief is gegroeid uit de behoefte om ons werk te concentreren in concrete projecten. Het nieuwe medium zal vooral gericht zijn op het informeren van mensen over wat ENCOD is en doet, en tevens de mogelijkheid openen voor het verkrijgen van sponsors die ons helpen onze boodschap uit te dragen. Meer concreet nieuws volgt spoedig.

Door: Joep Oomen www.encod.org